

VIOLÈNCIA MASCLISTA EN L'ÀMBIT DE LA PARELLA

Ajuntament de
Barcelona

SÍ QUE ÉS VIOLÈNCIA QUAN LA TEVA PARELLA:

- T'insulta i et menysprea.
- T'amenaça.
- Et controla.
- T'agredeix físicament o psicològicament.
- Vigila i controla què fas i et diu amb qui pots parlar i amb qui no.
- Et controla econòmicament i t'amenaça de fer-te mal a tu, a persones properes a tu o fins i tot als fills/filles.
- T'humilia davant d'altres persones.
- T'obliga a fer coses que tu no vols fer, com per exemple mantenir relacions sexuals.
- Trenca coses a casa per intimidar-te.

ORDA:

NO ÉS VIOLÈNCIA QUAN LA TEVA PARELLA:

- Et tracta amb respecte.
- Et recolza en els teus projectes.
- Et fa sentir lliure.
- Tens llibertat per decidir quina relació desitges.
- Et valora com a persona.
- Et deixa espai i llibertat per expressar les teves opinions i sentiments.
- Respecta les teves relacions socials i familiars.
- Accepta un no per resposta.

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

Què he de fer? Quins drets tinc? On em puc adreçar si pateixo violència masclista? Què passa si ho denuncio? I si no ho faig? Com afectarà la denúncia als meus fills/filles?

QUÈ ÉS LA
MASCLISTA

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

Tinc dret a una
ordre de protecció?
No tinc el permís
de residència i
pateixo violència
masclista en l'àmbit
de la parella, com
afectarà la denúncia
a la meva situació
administrativa?

VIOLENCIA

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada
per la llicència es farà constar l'autoria.

QUE ÉS LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE?

La **Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere**, defineix violència de gènere com “aquella que s'exerceix pels homes contra les dones, per part d'aquells que són o hagin estat els seus cònjuges o d'aquells que estan o hagin estat units a elles per relacions d'anàloga afectivitat, fins i tot sense convivència en el moment de produir-se els fets”.

Estàs vivint una situació de violència de gènere quan ets objecte d'actes de **violència física i/o psicològica**, inclosos els atemptats a la llibertat sexual, les amenaces, les coaccions o la privació arbitrària de llibertat.

Les formes de Violència que preveu i recull la **Llei Orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere**, són la física, psíquica i sexual exercida per l'home que és o ha estat el teu cònjuge o d'aquell que està o hagi estat unit a tu per relacions d'anàloga afectivitat. Àmbit d'actuació dels Jutjats de violència de gènere. (Competència dels Jutjats de violència de gènere).

QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA MASCLISTA?

La **Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista**, defineix violència masclista com “la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeixen en l'àmbit públic com en el privat”.

La violència masclista és el terme que s'utilitza per caracteritzar l'abast de la normativa: **“La Llei utilitza l'expressió violència masclista perquè el masclisme és el concepte que de manera més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior”.**

La violència masclista, a diferència de la de gènere, segons la llei, pot manifestar-se en diferents àmbits: en la **parella**, en l'**àmbit familiar**, en el **laboral** i en el **social** o **comunitari**.

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

QUINES SÓN LES FORMES DE VIOLÈNCIA RECOLLIDES A LA LLEI 5/2008? (ÀMBIT AUTONÒMIC DE CATALUNYA)

- **Violència física:** comprèn qualsevol acte o omisió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- **Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omisió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, d'humiliació, de vexacions, d'exigència d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.
- **Violència sexual i abusos sexuals:** comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.
- **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, dels seus infants, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

ALGUNES DE LES MANIFESTACIONS DE LA VIOLÈNCIA, DE L'ABÚS I DEL CONTROL:

- **Abús/Violència econòmica:** no deixar treballar o impedir que mantingui la seva feina; obligar a demanar diners; no informar sobre els ingressos familiars o no permetre disposar d'aquests ingressos...
- **Ús de coercions i amenaces:** espantar amb amenaces de fer mal (també per missatge, correu electrònic, telèfon, Whatsapp, Facebook i altres xarxes socials); amenaçar amb l'abandonament, el suïcidi o amb denúncies falses; obligar a retirar càrrecs contra ell; obligar a cometre actes il·legals...
- **Intimidació:** provocar por a través de les mirades, accions i gestos; trencar objectes; intimidar trencant coses personals; maltractar animals domèstics o mostrar armes...
- **Abús emocional:** fer sentir inferior, humiliar; fer pensar que l'altra persona està boja; fer sentir culpable; insultar amb paraules ofensives...
- **Aïllament:** controlar què fa, a qui pot veure, amb qui pot parlar, on va... Limitar la seva vida social; utilitzar la gelosia per justificar els actes...

- **Minimitzar, negar, culpar:** minimitzar o negar l'abús, fer sentir l'altra persona responsable de la conducta abusiva.
- **Manipulació dels infants:** fer sentir l'altra persona culpable dels comportaments dels infants; utilitzar els infants d'intermediaris per poder mantenir el control; utilitzar les visites amb els fills/filles per molestar i/o coaccionar; amenaçar de quedar-se els infants.

VIOLÈNCIA MASCLISTA EN L'ÀMBIT DE LA PARELLA

El cicle de la violència¹

El Cicle de la Violència reflecteix la forma en què l'agressor es comporta en cadascuna de les etapes del procés violent.

Es donen **tres emocions** que mantenen el cicle de la violència en moviment i dificulten el trencament d'una relació violenta: **amor, esperança i por**.

¹ Teoria del Cicle de la Violència formulada per Leonor Walker el 1979 al seu llibre *The Battered Women*.

FASE D'ACUMULACIÓ DE TENSIÓ

Escalada gradual de tensió en què la irratibilitat de l'home manifestada amb crítiques, crits o insults, va en augment sense motiu comprensible i aparent per la dona. Qualsevol forma d'intent de control d'agents externs, fracassa.

FASE DE LLUNA DE MEL

Desapareix la violència i la tensió. L'agressor utilitza la manipulació afectiva perquè la dona no l'abandoni, argumentant un penediment amb promeses de canvi, regals, etc., que poden semblar sinceres.

FASE D'EXPLOSIÓ VIOLENTA

Descàrrega incontrolada de les tensions acumulades (atacs físics, atacs sexuals, amenaces, etc.) que fan que es produeixi un incident agut d'agressió.

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

RECOMANACIONS EN CAS DE VIURE UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Recorda que ho pots denunciar o no però, en tot cas, és recomanable assessorar-se, buscar informació i compartir amb persones properes la situació que s'està vivint per tal de tenir eines i poder ser conscient dels propis recursos i dels que se't poden oferir.

Si tens por de noves situacions violentes i decideixes marxar del domicili...

Abans de sortir de casa, recull els objectes personals i alguns documents (llibretes d'estalvi, documents d'identitat i passaports teus i dels teus fills/filles, tarja de la seguretat social, contractes, certificats mèdics, etc.).

Recorda que **tens dret a rebre ajuda** per tal de tallar la relació de violència.

▪ **Violència psicològica**

Els insults, les amenaces i les humiliacions també són maltractaments i són denunciabls. Si vols interposar una denúncia, **és recomanable no esborrar i conservar tots els missatges**, Whatsapp, correus electrònics, missatges de veu i altres proves de les amenaces i humiliacions patides.

Davant de les múltiples formes de violència psicològica és recomanable que demanis hora al **Punt d'Informació i Atenció a les Dones** més proper, i allà es valorarà quin servei de la xarxa municipal et pot atendre.

▪ **Violència física o sexual**

Si has patit una agressió i vols interposar una denúncia **pots anar a un centre sanitari**, –sense rentar-te ni canviar-te la roba– i demanar un informe o certificat mèdic de lesions en què es descriguin les ferides, el tractament que requereixen, el temps de curació previsible i que especifiqui qui ha realitzat l'agressió.

Amb l'informe o el certificat mèdic, pots anar als cossos policials i fer la denúncia per agressió.

VIOLENCIA
MASCLISTA
EN L'ÀMBIT DE
LA PARELLA

QUÈ HAS DE FER I QUINS DRETS T'EMPAREN?

SI DECIDEIXES **DENÚNCIAR** ELS FETS

- En el moment de la denúncia, és recomanable que vagis a la comissaria **acompanyada** de persones properes².
- Tens dret i és recomanable que demanis un **advocat o advocada d'ofici** especialitzat en violència de gènere a l'hora de posar la denúncia i ell o ella s'haurà de presentar a la comissaria dels Mossos d'Esquadra tan aviat com sigui possible (aquest advocat/da et portarà tot el procediment penal i civil de divorci/separació o guarda i custòdia, si s'escau).
- És important, en la denúncia, que les situacions de violència s'especifiquin de la manera més concreta possible amb **dades** i fets concrets i totes les proves de què disposes.
- Si hi ha **testimonis** dels fets és convenient anar-hi amb ells.
- Tens dret a assistència jurídica **gratuïta**.
- Tens dret a sol·licitar, en el moment de la denúncia, una **ordre de protecció** i a ser informada per part dels cossos policials de què es tracta.

² Si no tens ningú proper, als PIADs et podem informar sobre associacions de dones que de forma voluntària et poden acompanyar.

- Tens dret a ser **informada** sobre l'acompanyament que et pot oferir l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Departament de Justícia. Abans de signar la denúncia, llegeix-la, comprova que s'ajusta al que has declarat i demana'n una còpia.
- Si no domines l'idioma, tens dret a un servei de **traducció** o interpretació

AL JUTJAT DE **VIOLÈNCIA** DE GÈNERE

Si has denunciat els fets, -o bé hi ha hagut testimonis que ho han fet per tu, o bé has estat citada a declarar per part del Jutjat a petició del Ministeri Fiscal com a víctima de violència de gènere- has de saber que:

- Tens dret a ser informada de les diferents actuacions i de la situació processal de l'agressor.
- Tens dret a mostrar-te part en el procediment i a saber que en cas que no vulguis acusar el teu agressor i personar-te, el Ministeri Fiscal exercirà l'acció. Has de saber que si no t'hi persones no tindràs dret a advocat/a.
- Tens dret a no declarar davant del jutge en contra del teu marit o company sentimental o persona que ho hagi estat.

- En tot cas, si decideixes no personar-te com a acusació particular, tindràs dret a ser notificada de:
 1. El sobreseïment del procés en el seu cas.
 2. Data i lloc de la celebració del judici (hi hauràs d'anar com a testimoni dels fets).
 3. Sentències recaigudes.

Et cal saber que, quan arribis al Jutjat de Violència de Gènere, és probable que et facin entrar en una sala (sala de protecció per tal de no creuar-te amb l'agressor). El teu advocat/a parlarà amb tu i t'informarà de tot dins d'aquesta sala. Es pot donar el cas que en aquesta sala hi hagi altres dones que també han patit violència.

Al jutjat, també podràs fer ús, dels professionals de l'Oficina d'Atenció a la Victima i reclamar la seva presència.

MESURES CAUTELARS PENALS I CIVILS

Et cal saber que si decideixes mostrar-te part en el procediment, el jutge o jutgessa et prendrà declaració tant a tu com al teu agressor, però no veuràs l'agressor en cap moment.

Tanmateix, si has sol·licitat **una ordre de protecció**, el jutge o jutgessa a petició del teu advocat/da o del Ministeri Fiscal, valorarà si atorgar-te-la en funció dels elements de perillositat que consideri objectius i situació de risc i de perill objectiu existent.

L'ordre de protecció és una resolució judicial que permet que el jutge o jutgessa del Jutjat de violència de gènere, pugui adoptar mesures cautelars penals i civils i activar altres mesures d'atenció social.

Entre les mesures penals cautelars hi ha l'ordre d'allunyament, consistent en la prohibició que l'agressor s'acosti a la dona i fins i tot que s'hi pugui comunicar.

Si a petició del teu advocat/da s'han sol·licitat mesures cautelars civils, el jutge o jutgessa també regularà els aspectes següents de forma cautelar:

- Custòdia dels fills/filles menors i pàtria potestat.
- Règim de visites.
- Atribució de l'habitatge familiar.
- Prestació d'aliments.
- Protecció del/s menor/s, si fos el cas, per tal d'evitar un perill.

Et cal saber que aquestes mesures civils són cautelars i tindran una vigència de 30 dies; el teu advocat/da haurà d'interposar en aquest termini el corresponent procés judicial (per la regulació guarda dels menors, demanda de divorci, etc.).

Et cal saber que, normalment, en aquestes situacions, el Jutjat de violència serà qui regularà el divorci, la guarda dels fills/filles, la prestació d'aliments, i altres qüestions de caire civil.

És important saber que si decideixes marxar del domicili i vols sol·licitar un acolliment d'urgència, ho podràs fer al SARA (C. Marie Curie, 16) en horari de 9-17 hores i fora d'aquest horari al CUESB (C. Llacuna, 25). En cap cas serà necessària la interposició de la denúncia per sol·licitar un acolliment d'urgència.

És important saber que el Codi de Família de Catalunya en el seu article 233.11.3 estableix que no es pot atribuir la guarda al progenitor contra el qual s'hagi dictat una sentència ferma per actes de violència familiar o masclista dels quals els fills/filles hagin estat víctimes directes o indirectes.

Tampoc es podrà atribuir la guarda al progenitor si hi ha indicis que s'han comès actes de violència familiar o masclista i que els fills/filles n'han estat víctimes directes o indirectes.

SI DECIDEIXIS NO INTERPOSAR DENÚNCIA

En cas que no vulguis interposar denúncia i hakis de sortir del domicili familiar amb els teus fills/filles, és important enviar un burofax indicant les raons de la sortida i que un advocat/da es posi en contacte amb la teva parella per tal d'establir mesures cap als menors.

Posteriorment, hauràs de designar un advocat/da, que si reuneixes els requisits per justícia gratuïta podrà ser d'ofici, amb objecte d'iniciar un procediment civil de separació/divorci o guarda i custòdia per tal d'establir mesures en els casos que hi hagi menors.

Si decideixes no denunciar, pensa que hi pot haver testimonis dels fets que ho hagin fet, o bé si hi han intervingut els Mossos d'Esquadra, a petició del Ministeri Fiscal pots ser citada a declarar al Jutjat.

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

ALTRES DRETS RELLEVANTS:

Drets que es generen a partir de la concessió per part de l'autoritat judicial d'una ordre de protecció o informe favorable del Ministeri Fiscal:

- Drets de caràcter econòmic: Tens dret a la Renda Activa d'Inserció per a víctimes de violència de gènere (RAI)
- Drets Laborals i de la Seguretat Social:
 - Reducció o reordenació de la jornada laboral.
 - Mobilitat geogràfica.
 - Canvi del centre de treball.
 - Suspensió de la relació laboral amb reserva del lloc de treball.
 - Extinció del contracte de treball.

Tant la suspensió com l'extinció del contracte de treball donaran lloc a la situació legal d'atur.

Les absències o faltes de puntualitat a la feina motivades per la situació de violència es consideraran justificades quan així ho determinin els serveis socials de salut i en tot cas s'hauran de comunicar a l'empresa.

Si ets una **dona nouvinguda** o en situació administrativa irregular o bé has estat reagrupada pel teu agressor, tens dret a:

- Obtenir un permís de residència i permís de treball independent dels del teu cònjuge, per circumstàncies excepcionals.
- La tramitació de la sol·licitud d'autorització tindrà caràcter preferent.
- No s'incoarà procediment administratiu sancionador per situació administrativa irregular i es paraitzarà el procés d'expulsió si existís.

**Si vols més informació,
pots trucar al**

900 900 120
**Contra la violència
masclista** **Atenció 24 h**

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

VIOLENCIA MAS EN L'ÀMBIT DE LA PA

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada
per la llicència es farà constar l'autoria.

NCIA
CLISTA

RELLA

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada
per la llicència es farà constar l'autoria.

Per a més informació,
pots venir a assessorar-te
personalment als
**Punts d'Informació
i Atenció a les Dones
de Barcelona.**

Pots trobar les nostres
dades de contacte a:
www.bcn.cat/dones

VIOLÈNCIA
MASCLISTA
EN L'ÀMBIT
DE LA
PARELLA

**bcn.cat/
dones**

facebook.com/Bcn.cat
telèfon: 010 (24h)